

پدافند غیر عامل

- اصول و مبانی پدافند غیر عامل
- بررسی نقش جنگ ها در توسعه فناوری اطلاعات و برعکس
- اصول و مبانی امنیت داده و اطلاعات
- پدافند غیر عامل در سیستم عامل و مسیریاب ها
- پدافند غیر عامل در فناوری اطلاعات

Dr. Hesamaddin Kamal Zadeh

hesamadin@HUMS.ac.ir

برگرفته از کتاب مهندسی پدافند غیر عامل در فناوری اطلاعات: امنیت به روش پیشگیری الکترونیکی
نویسنده: حمید دوست محمدیان، مریم سادات فاضلی

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

- پدافند = پد + آفند
- پد = پاد = متقابل یا متضاد
- آفند = جنگ و جدال و دشمنی دفاع

پدافند: دفع، خنثی کردن و یا کاهش تاثیرات اقدامات آفندی دشمن و ممانعت از دستیابی به اهداف خودی است.

پدافند عامل

عبارت است از رویارویی و مقابله مستقیم با دشمن و به کارگیری جنگ افزارهای مناسب و موجود به منظور دفع حمله و خنثی کردن اقدامات آفندی دشمن می‌باشد.

پدافند عامل و استفاده از جنگ افزارها هنگام وقوع جنگ باعث بروز خسارات مالی و جانی برای افراد غیر نظامی می‌شود و همچنین باعث از بین رفتن محیط زیست و آسیب رساندن به زمین می‌شوند.

پدافند غیرعامل

«مجموعه اقدامات غیرمسلحانه‌هایی که موجب کاهش آسیب‌پذیری نیروی انسانی، ساختمان‌ها و تأسیسات، تجهیزات و شریان‌های کشور در مقابل عملیات خصمانه و مخرب دشمن و یا کاهش مخاطرات ناشی از سوانح طبیعی می‌گردد، پدافند غیرعامل نامیده می‌شود.»

پدافند غیرعامل به معنای دفاع بدون به کارگیری تجهیزات نظامی است و در عرصه مدیریت بحران ناشی از جنگ، در تسهیل مدیریت و پایداری زیرساخت‌ها نقش اساسی دارد.

وجه تمایز پدافند عامل و غیرعامل را باید عامل «انسان» دانست. پدافند عامل ابزاری است که نیاز به مدیریت مستقیم و کاربردی انسان دارد و مشتمل بر ابزار و آلات جنگی، سازماندهی، آموزش و مدیریت نیروها می‌باشد و در شرایط عدم حضور انسان، آن ابزار به خودی خود فاقد اعتبار است.

در حالی که پدافند غیرعامل امکانات معماری در زمینه مهندسی جنگ است به گونه‌ای که بدون ابزار و توانمندی، نیروی رزمی و دفاعی را افزایش دهد.

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

به کارگیری اقدامات پدافند غیرعامل در کنار پدافند عامل، ضروری و اجتناب ناپذیر بوده و با تأمین پدافند غیرعامل می‌توان با اتخاذ تدابیر و تمهیدات لازم از وارد شدن خسارات سنگین به مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور جلوگیری نمود.

به کارگیری تمهیدات و ملاحظات پدافند غیرعامل علاوه بر کاهش شدید هزینه‌ها، کارایی دفاعی طرح‌ها، اهداف و پروژه‌ها را در زمان تهاجم دشمن بسیار افزایش خواهد داد.

یکی از اصول اساسی دفاع غیرعامل ایجاد استحکامات و سازه‌های امن می‌باشد که نقشی اساسی در حفظ تأسیسات، تجهیزات، نیروی انسانی، مراکز حیاتی، حساس و مهم در زمان بروز تهدید ایفا نموده و می‌تواند تأثیرات بسیار چشمگیری در ارتقا توان رزمی، استمرار عملیات و بالا بردن آستانه مقاومت داشته باشد.

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

تاریخچه پدافند غیر عامل

انسان‌های اولیه برای در امان ماندن از تهاجم حیوانات وحشی و دیگر دشمنان خود و همچنین برای کاستن از نگرانی‌های خود به غارها، بالای درختان و دیگر پناهگاه‌های طبیعی پناه بردند.

ایران: وضعیت جغرافیایی و محیط ناامن، ایرانیان را وادار نمود تا به منظور در امان بودن از حمله متجاوزین، خانه‌های مسکونی خود را به شکل دژ کوچکی بسازند، به هر گوشه این سرزمین نگاه کنید، قلعه، برج و بارو، ارگ، کهندژ، دربند، خندق و دروازه از ناامنی محیط زندگی و توجه و تدبیر آگاهانه ایرانیان به ملاحظات دفاعی و امنیتی حکایت دارد.

شکل ۱-۲ قلعه بابک خرم‌دین

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

تاریخچه پدافند غیر عامل

پس از جنگ جهانی دوم، دولت آلمان توسعه پدافند غیرعامل را در دستور کار خود قرار داد. در شوروی سابق سازمان دفاع غیرعامل در اواسط سال ۱۹۶۰ میلادی تأسیس گردید و به سرعت توسعه یافت و از سال ۱۹۶۶ با تحولی بزرگ تجدید سازمان گردید و ساخت پناهگاه‌های ضد هسته‌ای و دو منظوره کردن بسیاری از تأسیسات مانند ایستگاه‌ها و معابر مترو و پارکینگ‌های زیر زمینی از همان زمان در دستور کار قرار گرفت. در آمریکا پس از گذشت بحران‌های برلین و کوبا در سال ۱۹۶۳ موضوع ساخت پناهگاه‌های خانگی و دسته جمعی مطرح شد و توسعه پدافند غیر عامل آمریکا به گونه‌ای بود که دفاع غیر عامل آمریکا به نام یوجین پی ویگر برنده صلح نوبل شد. در سال‌های ریاست جمهوری کارتر و ریگان پدافند غیرعامل با تأکید بر دلایل سه‌گانه زیر مجدداً در کانون توجه دولتمردان ایالات متحده قرار گرفت.

الف- پدافند غیرعامل جزء مهمی از راهبرد بازدارندگی است.

ب- پدافند غیرعامل ابزار مفیدی برای مدیریت بحران است.

ج- پدافند غیرعامل نقطه کانونی بقای کشور محسوب می‌شود.

در کشور کانادا نیز موضوع پدافند غیرعامل مورد توجه خاصی مبذول گردیده است و دولت مرکزی وظیفه دارد در این مورد به تدوین اصول و سازماندهی تنظیم همکاری دولت و نیروهای مسلح، آموزش مسئولان و مردم، استفاده از همیاری در تدوین برنامه‌های آموزشی محلی، گسترش برنامه‌های تحقیقاتی و نمونه سازی از طرح‌ها اقدام نماید.

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

اهداف پدافند غیر عامل

- ◀ تقلیل آسیب پذیری و کاهش خسارات و صدمات تأسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور در برابر خطرات طبیعی و حملات دشمن
- ◀ حفظ سرمایه‌های کلان ملی کشور
- ◀ حفظ توان خودی جهت ادامه فعالیت‌ها و تداوم عملیات تولید و خدمات رسانی
- ◀ صرفه‌جویی در هزینه‌های نیروی انسانی
- ◀ افزایش آستانه مقاومت مردمی در برابر تهدیدات
- ◀ بالا بردن توان دفاعی کشور
- ◀ توزیع ثروت، جمعیت و سرمایه‌های ملی در کل فضای سرزمینی کشور از طریق اعمال سیاست تمرکززدایی، آمایش سرزمینی و پراکندگی زیرساخت‌های کلیدی و مراکز حیاتی، حساس و مهم تولیدی محصولات کلیدی (نیروگاهی، پالایشگاهی، صنعتی، نظامی، غذایی، آبرسانی و ...)
- ◀ آمادگی‌های لازم جهت مقابله با دشمن در شرایط تهدیدات نامتقارن
- ◀ حفظ تمامیت ارضی، امنیت ملی و استقلال کشور
- ◀ صرفه‌جویی کلان اقتصادی و ارزی در حفظ تجهیزات و سازه‌های بسیار گران قیمت می‌گردد.
- ◀ اقدامات پدافند غیرعامل موجب تحمیل هزینه بیشتر به دشمن می‌گردد.

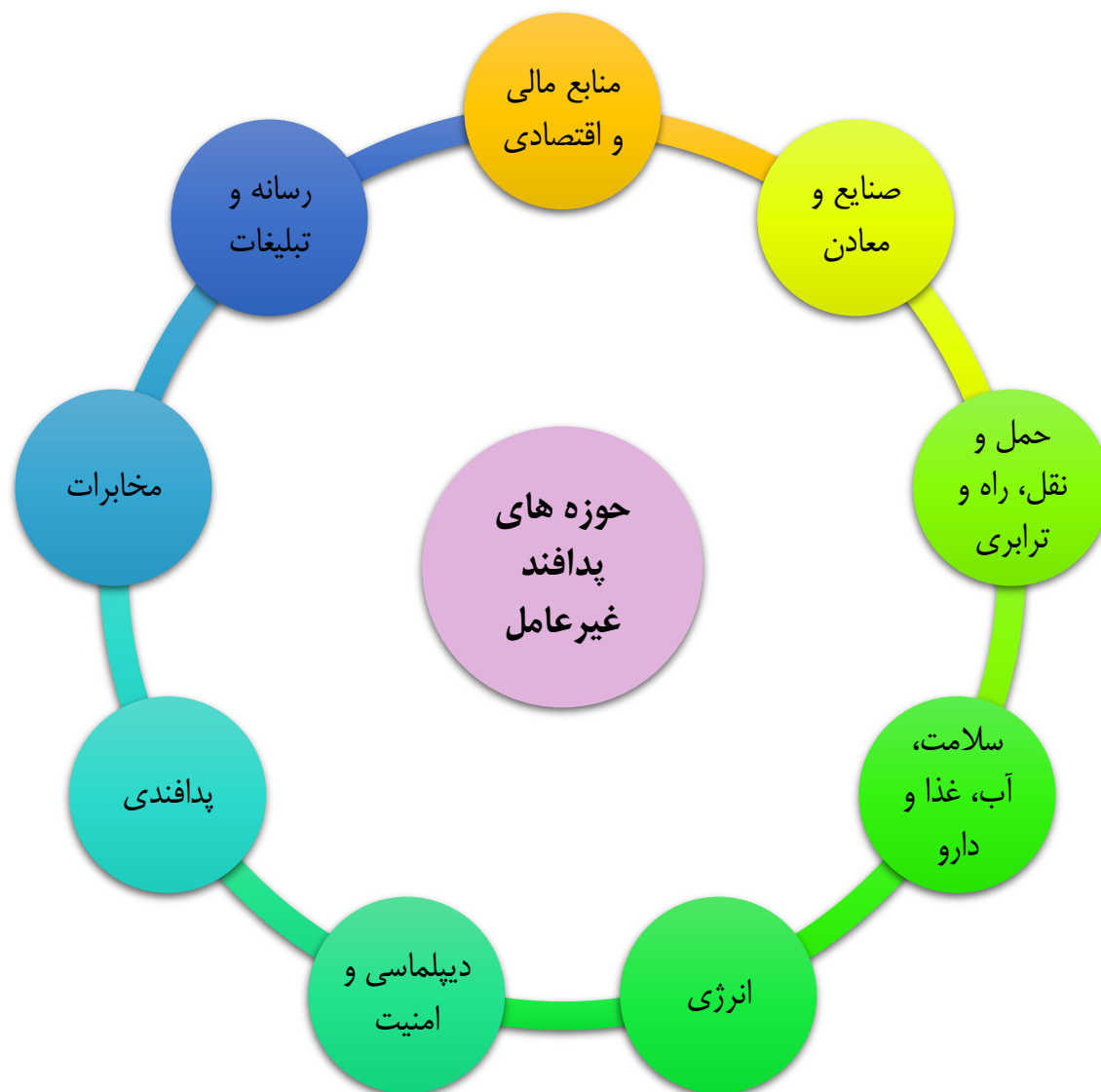
اصول و مبانی پدافند غیر عامل

نتیجه به کارگیری اقدامات پدافند غیر عامل

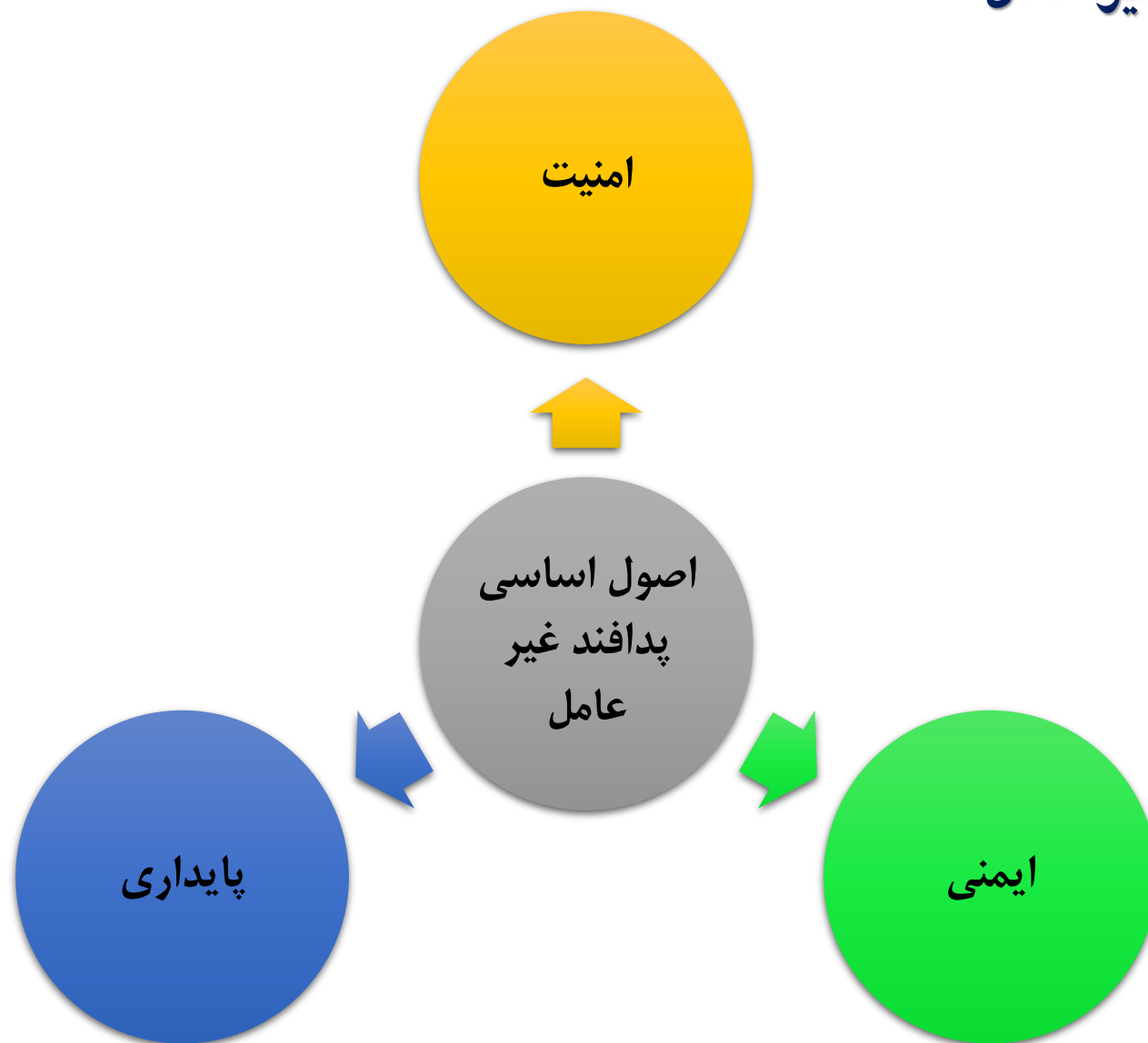

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

حوزه‌ها و محورهای اساسی پدافند غیرعامل

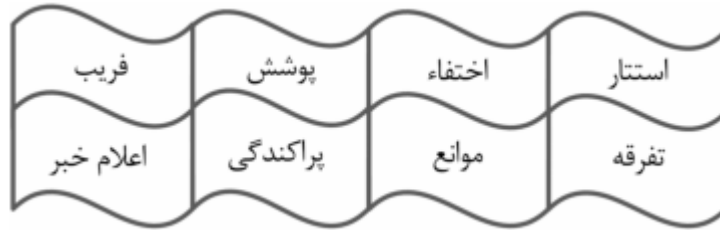

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

اصول پدافند غیر عامل

مجموعه اقدامات بنیادی و زیر بنایی است که در صورت به کارگیری می‌توان به اهداف پدافند غیرعامل از قبیل تقلیل خسارات و صدمات، کاهش قابلیت و توانایی سامانه، شناسایی، هدف یابی و دقت هدف‌گیری تسلیحات آفندی دشمن و تحمل هزینه بیشتر به وی نائل گردد.

استتار

همرنگ و همشکل کردن تأسیسات، تجهیزات و نیروها با محیط اطراف می‌باشد.

استتار دو جنبه دارد:

اول همگون کردن تأسیسات و تجهیزات با محیط اطراف که به وسیله رنگ‌آمیزی یا استفاده از مواد طبیعی و مصنوعی امکان پذیر است،

دوم با تغییر شکل ظاهریشان می‌توان توجه دشمن را از آنها منحرف کرد.

شکل ۱-۴ ب) همان کارخانه پس از استتار

شکل ۱-۴ الف) کارخانه هواپیماسازی قبل از استتار

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

اصول پدافند غیر عامل

اختفا

پنهان کردن هدف از حسگرهای دشمن می‌باشد.

اختفا، حفاظت در برابر دید دشمن را تأمین می‌نماید و استتار امکان کشف یا شناسایی نیروها، تجهیزات و تأسیسات و فعالیت‌ها را تقلیل می‌دهد.

فریب

انحراف ذهن دشمن از اهداف حقیقی و مهم به سمت اهداف کاذب و کم اهمیت می‌باشد.

کلیه اقدامات طراحی شده حيله‌گرانه‌ای است که موجب گمراهی و غفلت دشمن در نیل به اطلاعات و محاسبه و برآورد صحیح از توان کمی و کیفی طرف مقابل گردیده و او را در تشخیص هدف و هدف‌گیری با شک و تردیدی مواجه نماید. فریب،

پوشش

به‌طور کلی پوشش به عنوان پنهان‌سازی و حفاظت تأسیسات، تجهیزات، تسلیحات و نیروی انسانی در برابر دید و تیر دشمن، تعریف گردیده است اما باید توجه داشت که پوشش به عنوان بخشی از اقدامات اساسی پدافند غیرعامل مانند استتار، اختفا و فریب محسوب گردیده و قاعده‌تاً هر یک از این اقدامات مکمل دیگری بوده و مجموعاً می‌توانند ضامن بقای یک واحد در منطقه عملیات باشند.

اصول و مبانی پدافند غیر عامل

اصول پدافند غیر عامل

پراکندگی

گسترش، باز و پخش نمودن و تمرکززدایی نیروها، تجهیزات، تأسیسات یا فعالیت‌های خودی به منظور تقلیل آسیب‌پذیری آن‌ها در مقابل عملیات دشمن به طوری که مجموعه‌ای از آن‌ها هدف واحدی را برابردشمن تشکیل ندهند.

تفرقه و جداسازی

جداسازی، گسترش افراد، تجهیزات و فعالیت‌های خودی از محل استقرار اصلی به محلی دیگر به منظور تقلیل آسیب‌پذیری، کاهش خسارات و تلفات می‌باشد، مانند انتقال هواپیماهای مسافربری به فرودگاه‌های دورتر از برد سلاح‌های دشمن یا انتقال تجهیزات حساس قابل حمل از محل اصلی به محل موقت که به علت عدم شناسایی و حساسیت مکانی، دارای امنیت و حفاظت بیشتری می‌باشد.

اعلام خطر

آگاهی و هشدار به نیروهای خودی مبنی بر اینکه عملیات تعرضی قریب الوقوع دشمن، نزدیک می‌باشد، این هشدار که برای آماده شدن است چند دقیقه، چند ساعت یا زمان طولانی‌تر از آغاز مخاصمات اعلام می‌گردد. دستگاه‌های وسائل اعلام خبر شامل رادار، دیده‌بانی، آژیر، بلندگو، پیام‌ها و آگهی‌های هشدار دهنده می‌باشد.

موانع

مانع عبارت است از هر نوع عارضه زمینی، هوایی، دریایی و حالت خاصی از خاک، آب و هوا یا اشیای ساختگی غیر از قدرت آتش و تجهیزات که به منظور به تأخیر انداختن، کانالیزه کردن یا متوقف کردن حرکت دشمن به کار می‌رود.

فناوری اطلاعات

فناوری

فناوری عبارت است از مجموعه‌ای از فرایندها، روش‌ها، فنون، ابزار، تجهیزات، ماشین‌آلات و مهارت‌هایی که توسط آن‌ها کالایی ساخته می‌شود یا خدمتی ارائه می‌گردد .

فناوری اطلاعات ???

فناوری اطلاعات

پس از در دسترس قرار گرفتن کامپیوتر در سال ۱۹۵۰ میلادی، اولین کاربرد علمی که کامپیوتر در آن استفاده شد انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در سال ۱۹۵۱ بود. در سال ۱۹۶۰ با حضور **کامپیوتر بزرگ** ایده توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی متمرکز اطلاعات و مفهوم انفورماتیک (داده‌پردازی) شکل گرفت و کاربرد آن در حوزه مدیریت اطلاعات طرفداران بیشتری پیدا کرد.

این ایده در سال‌های ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ به صورت استفاده از سیستم‌های هوشمند و کمک به تصمیم‌گیری شکل قوی‌تری به خود گرفت و ایده اصلی اتوماسیون اداری و سیستم‌های بدون کاغذ را تقویت نمود. در کشورهای دیگر مثل ژاپن، آلمان، انگلستان و غیره نیز کاربردهای کامپیوتر در زمینه خدمات بانکداری، هتلداری، مدیریت پروژه‌ها و... رشد نمود.

جهانی شدن

- جهانی شدن یا **Globalization** پدیده‌ای که در آن ارتباطات، تجارت، فرهنگ و تکنولوژی به طور گسترده‌تری در سراسر جهان تاثیر می‌گذارند.

- این پدیده باعث اتصال بیشتر کشورها و مردمان به یکدیگر شده است و تأثیرات زیادی در اقتصاد، سیاست، فرهنگ و جوامع دارد.

- یکی از عوامل اصلی جهانی شدن، پیشرفت تکنولوژی ارتباطات است.

بررسی نقش جنگ ها در توسعه فناوری اطلاعات و برعکس

جنگ ها

جنگ یک پدیده و واقعیت اجتماعی فوق العاده پیچیده، اجتناب ناپذیر و خسارت آفرین است و از عناصر پایدار تاریخ بشری است.

تسلیحات	هدف	سال	نسل
اعضای بدن، تیروکمان، سنگ، منجنیق و پرتابه	نیازهای فیزیولوژیکی	پیش از تاریخ تا قرن ۱۵ میلادی	اول (جنگ‌های اولیه)
باروت و سلاح گرم	دلایل مذهبی یا جنگ بین حکومت‌ها	سال ۱۴۵۰ الی ۱۷۷۵	دوم (باروت و سلاح گرم)
تسلیحات صنعتی و ادوات نظامی	انگیزه‌های صنعتی و اقتصادی (حاصل فناوری)	سال ۱۷۷۵ الی ۱۹۱۴	سوم (جنگ‌های صنعتی)
موشک‌های هدایت شونده، رادار، هواپیما، کاربرد کشنده تانک	محصول فناوری‌های توان آور	سال ۱۹۱۴ الی ۱۹۴۵	چهارم (جنگ‌های مکانیزه)
سلاح اتمی	رقابت اتمی و تلاش در کسب توازن نظامی بین ابر قدرت‌ها	سال ۱۹۴۵ الی ۱۹۹۱	پنجم (جنگ‌های اتمی)

جنگ ها نسل ششم

مشخصه جنگ‌های این دوره

- ← تأکید بر جنگ نرم (شامل جنگ‌های اطلاعاتی، جنگ روانی و تبلیغاتی، جنگ سایبری)
- ← به کارگیری موضعی و مقطعی جنگ سخت برای تقویت و پشتیبانی جنگ نرم
- ← تأکید بر جنگ الکترونیک پیشرفته
- ← تکیه بر سلاح و تجهیزات هوشمند و پیشرفته و دقیق
- ← توسعه توانمندی‌ها و کسب برتری کامل در هوا
- ← گسترش عرصه جنگ به فضا
- ← پرهیز از درگیری قطعی در جنگ سخت، قبل از اطمینان از پیروزی در جنگ نرم
- ← شروع همزمان به نبرد در خط عمیق نزدیک و عمیق دور (گسترش عرصه نبرد به تمام سطوح جغرافیای کشور هدف)
- ← تأکید بر انهدام زیر ساخت‌های ملی و مراکز حیاتی، حساس و مهم در کشور در اولویت نخست اهداف تهاجم
- ← در تلاش مؤکد و مستمر بر قطع ارتباط رهبری و مدیریت دفاعی و عمومی کشور با مردم و نیز با نیروهای دفاعی
- ← کوتاه شدن مدت زمان جنگ (طراحی جنگ برق آسا)
- ← خطر پذیری پایین

جنگ ها نسل ششم

نقش اطلاعات در جنگ

- ۱- کنترل انتقال اطلاعات به طرف مقابل توسط روش‌هایی مانند فریب و پوشش که باعث ایجاد اشتباه او گردد.
- ۲- استفاده از قدرت اطلاعات در جهت پیش بینی آینده
- ۳- استفاده از اطلاعات به منظور تأثیر در نگرش و استنباط دشمن در جهت جلوگیری از ایجاد درگیری فیزیکی و مهار اقدامات او

جنگ ها نسل ششم

مراکز تحت پوشش

۱- **مراکز حیاتی** : مراکزی هستند که در صورت انهدام کل یا قسمتی از آن‌ها، موجب بروز بحران، آسیب و صدمات قابل توجه در نظام سیاسی، هدایت، کنترل و فرماندهی، تولیدی و اقتصادی، پشتیبانی، ارتباطی و مواصلاتی، اجتماعی، دفاعی با سطح تأثیرگذاری در سراسر کشور گردد.

۲- **مراکز حساس** : مراکزی هستند که در صورت انهدام کل یا قسمتی از آن‌ها، موجب بروز بحران، آسیب و صدمات قابل توجهی در نظام سیاسی، هدایت، کنترل و فرماندهی تولیدی و اقتصادی، پشتیبانی، ارتباطی و مواصلاتی، اجتماعی، دفاعی با سطح تأثیرگذاری منطقه‌ای در بخشی از کشور گردد.

۳- **مراکز مهم** : مراکزی هستند که در صورت انهدام کل یا قسمتی از آن‌ها، آسیب و صدمات محدودی در نظام سیاسی، اجتماعی، دفاعی با سطح تأثیرگذاری محلی در کشور وارد می‌گردد.

جنگ ها نسل ششم

جنگ ها نسل ششم

جنگ الکترونیک

در جنگ الکترونیک از انرژی الکترومغناطیس، جهت کنترل طیف الکترومغناطیسی و تهاجم به دشمن، استفاده می‌گردد. کنترل طیف الکترومغناطیسی از طریق حفاظت از سامانه‌های خودی و مقابله با سامانه‌های دشمن حاصل می‌شود. جنگ الکترونیک صرفاً محدود به فرکانس‌های رادیویی نمی‌شود و شامل طیف اپتیکی و مادون قرمز نیز می‌گردد.

بمب‌های الکترومغناطیس

یکی از روش‌های نوین تهاجم به اطلاعات، استفاده از بمب‌های الکترومغناطیس است که در نبردهای یوگسلاوی و نیز عراق به دفعات مورد استفاده قرار گرفت.

بمب الکترومغناطیس نور شدیدی ساطع می‌کند. در یک لحظه همه چیز در خاموشی فرو می‌رود.

جنگ ها نسل ششم

جنگ الکترونیک

آسیب پذیری در اثر بحران الکترومغناطیسی

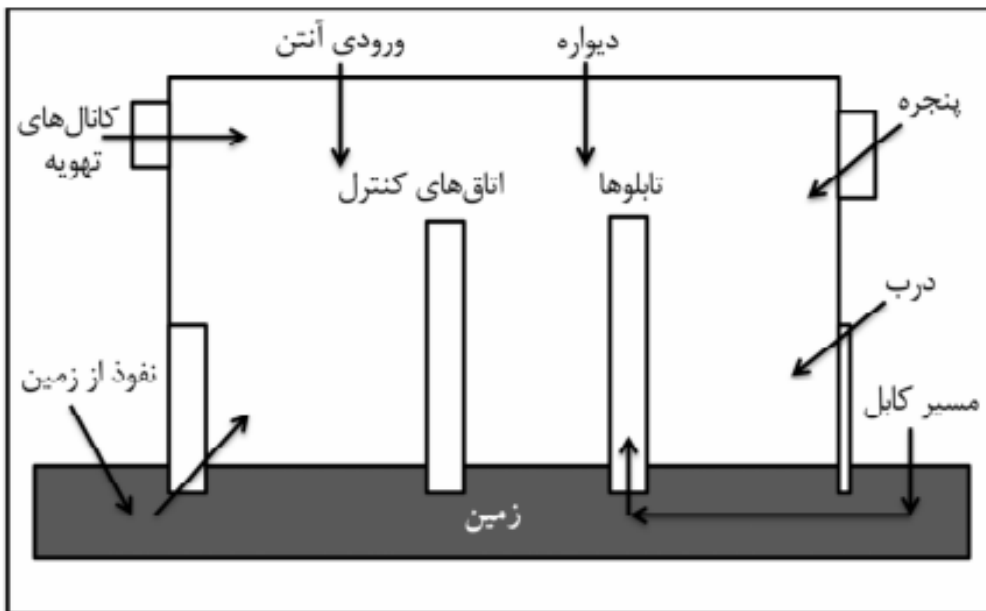
به طور کلی تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی در اثر بحران الکترومغناطیسی دچار دو نوع آسیب می شوند:

۱- **آسیب گذرا:** این آسیب در سیستم های دیجیتال رخ می دهد و خطای بیت در هنگام ارسال یا پردازش اطلاعات نامیده می شود. آسیب گذرا موجب اعلام پیام خطا، عملکرد اشتباه و در بدترین شرایط راه اندازی مجدد سیستم ها می گردد.

۲- **آسیب دائمی:** این آسیب شامل از کار افتادن و سوختن المان ها و قطعات پردازشی و کنترلی (آنالوگ و دیجیتال) می باشد.

عدم حفاظت الکترومغناطیسی یا عدم کفایت حفاظت تجهیزات مرتبط، آن ها را به نقاط آسیب پذیر سیستم تبدیل می کند. این تجهیزات عبارت است از:

- ◀ تجهیزات الکترونیکی، مخابراتی و ارتباطی
- ◀ تجهیزات کنترلی، اعلام خطر و هشدار
- ◀ انواع پردازنده ها، رایانه ها و سرورها
- ◀ منابع تغذیه مستقیم و متناوب

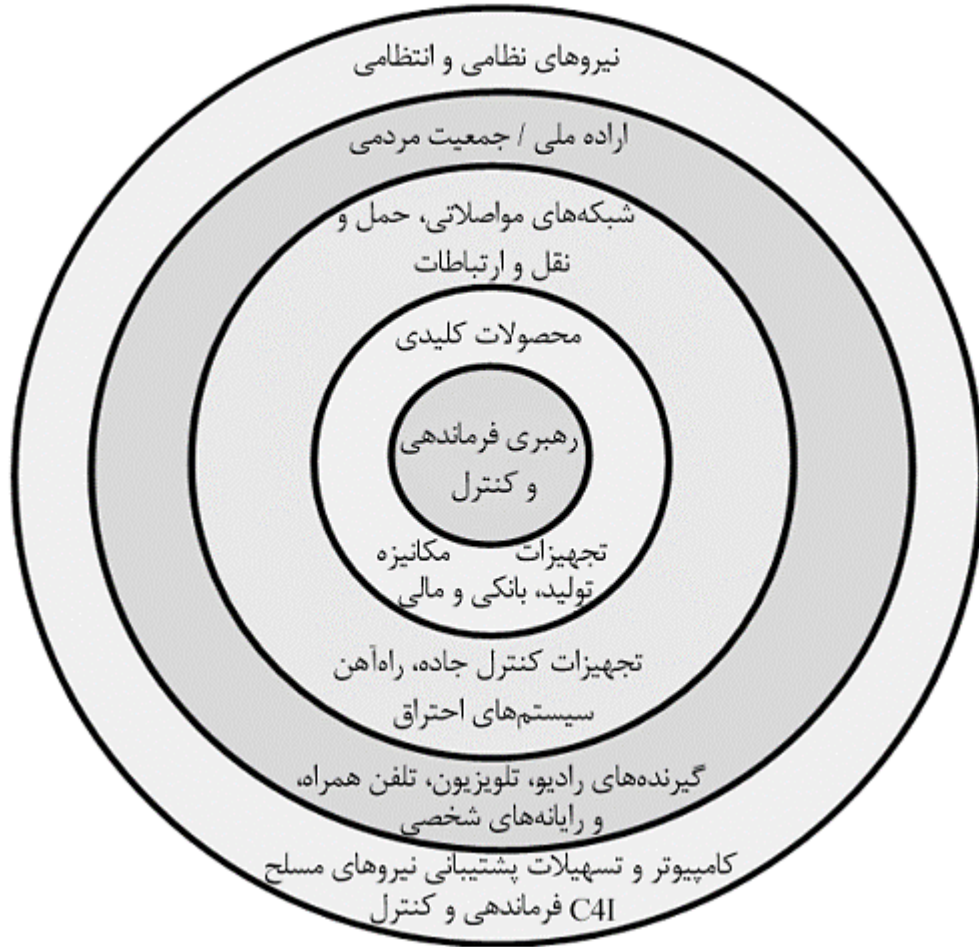

شکل ۱۰-۳ مدل کلی نفوذ پالس الکترومغناطیسی (محیط داخل)

جنگ ها نسل ششم

جنگ الکترونیک

تجهیزات آسیب پذیر در یک حمله الکترومغناطیسی از دیدگاه حلقه های واردن

جنگ ها نسل ششم

جنگ اطلاعات

Department of Defense

تعریف رسمی DOD از جنگ اطلاعات: شامل اقدامات لازم جهت حفظ یکپارچگی سامانه‌های اطلاعاتی خودی در مقابل بهره برداری، آلودگی و تخریب (حفاظت از اطلاعات) و از طرف دیگر تلاش برای بهره برداری، آلوده سازی و تخریب سامانه‌های اطلاعاتی دشمن (حمله اطلاعاتی) و انجام پردازش‌های لازم جهت به دست آوردن برتری اطلاعاتی در مواقع اعمال فشار (حاکمیت اطلاعات).

به طور اختصار مهم‌ترین ملاحظاتی که به واسطه به‌کارگیری جنگ اطلاعات بر محیط تحمیل می‌گردد عبارتند از :

- ◀ حجم انبوه اطلاعات آلوده پراکنده در محیط که موجب سردرگمی ، اغتشاش و بی نظمی نیروها می‌گردد.
- ◀ فشار روانی شدید بر تصمیم‌گیری و اجرا به دلیل حجم وسیع جنگ روانی دشمن
- ◀ کاهش شدید اعتماد پذیری به نیروها و امکانات خودی
- ◀ مرگ فکری فرماندهان ارشد و میانی

جنگ ها نسل ششم

جنگ اطلاعات

لایه های جنگ اطلاعات

◀ لایه فیزیکی

مقوله های فیزیکی که به منظور تحت تأثیر قرار دادن اطلاعات به آنها حمله می گردد.

◀ لایه زیرساخت اطلاعاتی

فرایندها و محتوای اطلاعاتی که ممکن است مستقیماً و بدون نمود فیزیکی تحت تأثیر قرار گیرند.

◀ لایه ادراک

هدف قراردادن ذهن انسان توسط مطالب الکترونیکی، شفاهی و نوشتاری

جنگ ها نسل ششم

جنگ نرم

در محیط جنگ نرم دشمن تلاش می کند به کمک ابزارهای نرم همچون تغییر باور، ارزش، دیدگاهها، تفکرات، حذف روابط میان اعضا جامعه، حذف وحدت و یکپارچگی استیلای فرهنگی، ایجاد وابستگی علمی و دانشی و بسیاری راهکارهای دیگر بدون اقدام نظامی، دشمن را نسبت به تغییر رفتار و عمل مطابق خواسته هایش متمایل سازد.

جنگ ها نسل ششم

جنگ سایبر

جنگ سایبر به هرگونه عمل خصمانه بر علیه سیستم‌های رایانه‌ای، شبکه‌های رایانه‌ای یا پایگاه‌های داده رایانه‌ای دشمن اطلاق می‌شود که با هدف کاهش کارایی یا ناتوان سازی صورت پذیرد.

انواع حملات سایبر

◀ حملات خاموش

این حملات شامل فعالیت‌هایی می‌شوند که بدون انجام هرگونه فعالیت ظاهری یا ایجاد تغییرات در سیستم‌های آسیب پذیر، به آن‌ها نفوذ شده و منجر به سوء استفاده از منابع سیستم می‌گردد.

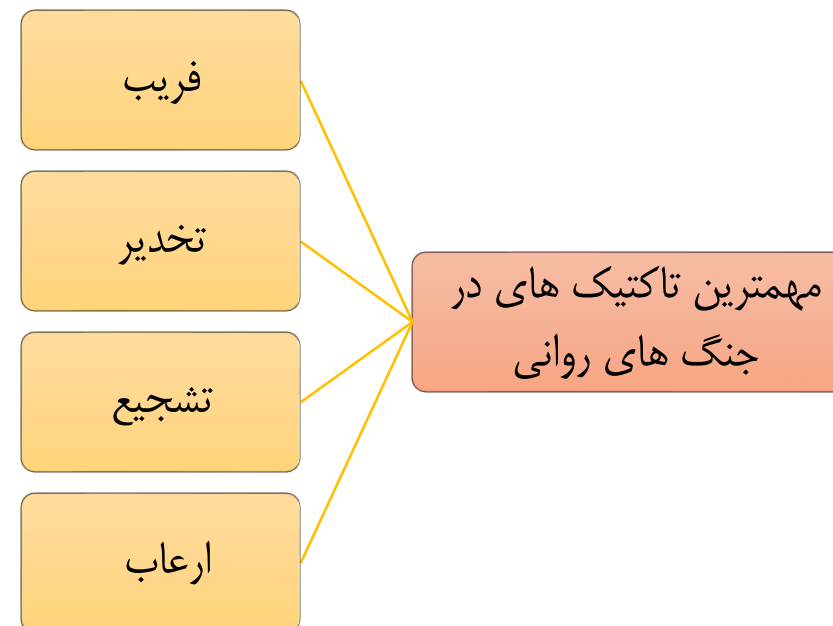
◀ حملات فعال

این حملات، حملاتی هستند که به سیستم‌های کامپیوتری زیرساخت‌های حیاتی نفوذ می‌کنند و می‌توانند اطلاعات حساس را دستکاری کنند و باعث بروز حوادث و فجایع ملی و جبران ناپذیر می‌گردند. از اهداف آن‌ها می‌توان، از کار انداختن شبکه‌های خدماتی عمومی مثل شبکه برق، گاز و ... و همچنین ایجاد وحشت و ترس در جامعه و کاهش میزان اعتماد به دولت و نظام را برشمرد.

جنگ ها نسل ششم

جنگ روانی

جنگ روانی شیوه مؤثری است جهت بهره‌برداری از نقاط ضعف روانی نیروهای دشمن با هدف ایجاد ترس ، سردرگمی و توانایی در آنها که در نهایت تضعیف روحیه طرف مقابل را در بر خواهد داشت.

جنگ ها نسل ششم

نوع جنگ	نیازهای مسبب	ویژگی ها	هدف
جنگ الکترونیک	وابستگی تسلیحات مدرن به اطلاعات	تخریب سخت افزاری	اخلال در ارتباطات و شناسایی
جنگ اطلاعات	بی نظم کردن زیر ساخت نظامی	کسب اطلاعات از طرف مقابل	اخلال در توانایی دانشی و تصمیم گیری افراد
جنگ نرم	مورد توجه قرار گرفتن نیت و مقاصد طرف مقابل	کسب مشروعیت و جذابیت	متمایل ساختن دشمن نسبت به تغییر رفتار
جنگ سایبر	کاهش کارایی و ناتوان سازی	دانستن همه چیز درباره دشمن	برهم زدن موازنه اطلاعات و دانش به نفع نیروهای خودی
جنگ روانی	برتری اطلاعات	تزریق اطلاعات فاسد	ایجاد جهل مطلق و حذف میل به جنگ

نقش سلاح های اطلاعاتی در میدان جنگ

□ سلاح های نرم افزاری اطلاعاتی

- ویروس های کامپیوتری
- کرم
- تروجان
- اسب تراوا
- بمب های منطقی
- در های پشت قلعه ای

برنامه های کاربردی به دو صورت می توانند عامل خطر باشند. برنامه هایی که به طور عمدی برای ایجاد تهدید ساخته می شوند. برنامه هایی که به طور غیر عمدی اشکالاتی در آنها وجود دارد. یک اصل در علم کامپیوتر وجود دارد که می گوید: هیچ برنامه ای بدون اشکال نیست.

تاثیر جنگ در پیشرفت فناوری اطلاعات

با آغاز جنگ جهانی دوم، جنبش و تحرک جدیدی برای ساختن ماشین‌های سریع‌تر و قوی‌تر به وجود آمد و این به خاطر درگیری روزافزون بشر به کارهای اداری و تجاری با حجم زیاد و محاسبات پیچیده و وسیع علمی بود و دولت‌ها به دنبال کامپیوترهایی بودند که بتوانند اطلاعات سری خود را در آن‌ها ذخیره کنند و محاسبات اطلاعاتی خود را هم به سرعت انجام دهند.

در میان کشورهای اروپایی، آلمانی‌ها سرمایه‌گذاری کلان‌تری انجام دادند.

با این حال تلاش آمریکایی‌ها برای ساخت کامپیوترهای پیشرفته‌تر با موفقیت بیشتری همراه بود.

ماشین حساب تمام الکترونیک به نام Marc I انجام محاسبات نیروی دریایی آمریکا روی نقشه‌هایشان بود.

کامپیوتر دیگری که در طول سال‌های جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۶ ساخته شد «ایناک» نام داشت حل مسایل مربوط به انفجار

آرپانت، شبکه‌ای از رایانه‌ها بود که در سپتامبر ۱۹۶۹ ساخته شد هدف از راه‌اندازی این شبکه کنترل تحقیقات علمی در عرصه نظامی و اشتراک‌گذاری نتایج این تحقیقات، پنتاگون بود.

...

اصول و مبانی امنیت داده و اطلاعات

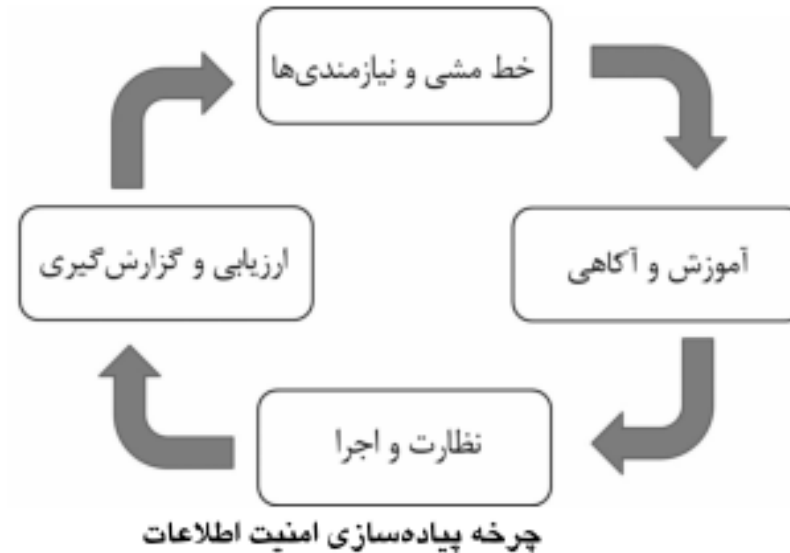
امنیت اطلاعات

- امنیت اطلاعات به مجموعه‌ای از فرآیندها، سیاست‌ها، تکنیک‌ها، و ابزارهایی گفته می‌شود که برای حفاظت از اطلاعات مهم، حساس و محرمانه در برابر دسترسی غیرمجاز، استفاده غیرمجاز، افشای غیرمجاز، اصلاح غیرمجاز و از دست دادن این اطلاعات به کار می‌روند.
- به طور کلی، هدف امنیت اطلاعات، حفظ محرمانگی، یکپارچگی، و دسترسی به اطلاعات است تا سازمان‌ها و افراد بتوانند از اطلاعات خود به بهترین شکل ممکن بهره ببرند و ریسک‌های مرتبط با امنیت اطلاعات را کاهش دهند.
- محرمانگی Confidentiality: اطلاعات باید در برابر دسترسی غیرمجاز محافظت شوند، به طوری که فقط افرادی که مجاز به دسترسی هستند بتوانند به آنها دسترسی پیدا کنند.
- یکپارچگی Integrity: اطلاعات باید مورد اعتماد و قابل اعتماد باشند و از هرگونه تغییر غیرمجاز جلوگیری شود. این به معنای حفظ صحت، دقت، و کاملیت اطلاعات است.
- دسترسی Availability: اطلاعات باید در زمان‌های لازم و برای افرادی که به آن نیاز دارند، در دسترس باشند، و از خدشه‌هایی مانند حمله‌های دیده نشده یا خرابی‌های سیستمی جلوگیری شود.

پیاده سازی امنیت اطلاعات

سازمان باید سیاست‌ها، استانداردها و رویه‌های مربوط به امنیت اطلاعات خود را تعیین و اعمال کند. این شامل سیاست‌های دسترسی، رمزنگاری، مدیریت رمزها و سایر موارد می‌شود.

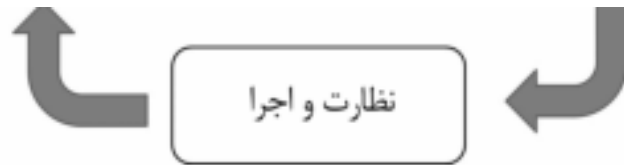
سیستم امنیت اطلاعات باید به صورت دوره‌ای ارزیابی و بازبینی شود تا اطمینان حاصل شود که همچنان موثر و به‌روز است و تطابق با الزامات قانونی و استانداردهای امنیتی را دارد.

کارکنان باید به مواردی مانند خطرات امنیتی، روش‌های حفاظت اطلاعاتی و گزارش دهی در صورت مشاهده هرگونه تخلف آگاهی داده شوند.

دو عنصر کلیدی در پیاده‌سازی امنیت اطلاعات هستند که به طور مداوم باید اجرا شوند تا امنیت اطلاعات سازمان تضمین شود.

پیاده سازی امنیت اطلاعات

نظارت

- نظارت بر فعالیت‌های سیستمی : شامل نظارت بر دسترسی به سیستم، فعالیت‌های شبکه، و سایر فعالیت‌های سیستمی است.
- نظارت بر وقایع امنیتی Security Event Monitoring : به منظور شناسایی و پاسخگویی به حوادث امنیتی مانند تهدیدات نفوذی، نفوذهای موفق، و رفتارهای مشکوک صورت می‌گیرد.
- تجزیه و تحلیل لاگ‌ها Log Analysis : برای شناسایی الگوها و ترکیب‌های غیرمعمول در فعالیت‌های سیستمی انجام می‌شود.

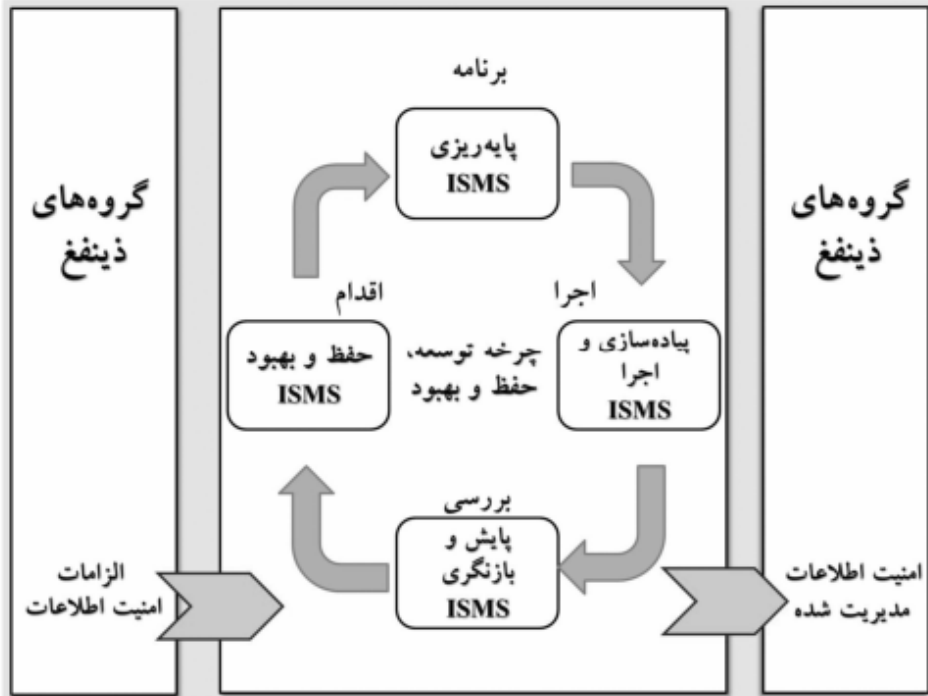
اجرا

- اجرای سیاست‌ها و استانداردها: سیاست‌ها و استانداردهای امنیتی باید به دقت اجرا شوند تا امنیت اطلاعات تضمین شود.
- مدیریت دسترسی: اجرای سیاست‌های مدیریت دسترسی به منظور اطمینان از اینکه فقط افراد مجاز به دسترسی به اطلاعات هستند و دسترسی غیرمجاز ممنوع است.
- پیکربندی و مدیریت فنی: اجرای فناوری‌های مورد نیاز برای حفاظت از اطلاعات مهم، از جمله نصب و پیکربندی فایروال‌ها، ضدویروس‌ها و سایر ابزارهای امنیتی.

سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) Information Security Management System (ISMS)

- یک چارچوب است که برای مدیریت و کنترل امنیت اطلاعات در یک سازمان استفاده می‌شود.
- هدف اصلی ISMS، حفاظت از اطلاعات حساس و مهم سازمان در برابر تهدیدها و ریسک‌های مختلف است.
- این سیستم مدیریتی شامل یک سری استانداردها، رویه‌ها، فرآیندها و سیاست‌ها است که اجرای آن‌ها باعث ارتقای سطح امنیت اطلاعات در سازمان می‌شود.
- ISMS معمولاً بر اساس استانداردهای بین‌المللی مانند ISO/IEC 27001 ساخته می‌شود. این استاندارد شامل مجموعه‌ای از الزامات و رویه‌های مورد نیاز برای ایجاد، پیاده‌سازی، نظارت و بهبود مداوم سیستم مدیریت امنیت اطلاعات در یک سازمان است.
- مزایای استفاده از ISMS شامل حفظ اعتبار و اعتماد مشتریان، کاهش ریسک‌های امنیتی، تضمین تطابق با مقررات و استانداردهای قانونی، و بهبود عملکرد سازمان در برابر تهدیدات امنیتی می‌شود.
- این سیستم همچنین به سازمان‌ها کمک می‌کند تا منابع خود را بهینه‌سازی کنند و با هزینه‌های امنیتی موثرتری روبه‌رو شوند.

طراحی، پیاده سازی نگهداری و بهبود سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS)

فاز برنامه

- ◀ تعریف محدوده اولیه سیستم مدیریت امنیت اطلاعات
- ◀ تعریف سیاست و خط مشی کلی در سیستم مدیریت امنیت اطلاعات
- ◀ شناسایی دارایی ها
- ◀ شناسایی تهدیدها
- ◀ ارزیابی ریسک

فاز اجرا

- ◀ تنظیم برنامه برخورد با ریسکها
- ◀ انتخاب کنترل های امنیتی
- ◀ تنظیم بیانیه قابلیت اجرا
- ◀ بازبینی به منظور بهبود و نهایی سازی برنامه برخورد با ریسک
- ◀ پیاده سازی برنامه برخورد با ریسک و کنترل های مربوطه

فاز بررسی

- ◀ نظارت بر اجرا
- ◀ بازبینی های منظم بر کارایی و کارآمدی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات
- ◀ نظارت بر ریسک های مورد قبول
- ◀ هدایت منظم ممیزی های سیستم مدیریت امنیت اطلاعات

فاز اقدام

- ◀ پیاده سازی موارد بهبود
- ◀ انتخاب اعمال اصلاحی مناسب
- ◀ اطمینان از رسیدن به اهداف بهبود و توسعه

نحوه پیاده سازی نگهداری مدیریت امنیت اطلاعات در سازمان ها

سازمان ها وقتی می خواهند گواهینامه بگیرند، اقدام به دریافت آن کرده و به شرکت هایی که این خدمات را ارائه می دهند مراجعه می کنند. شرکت های ارائه دهنده این خدمات با شرکت های خارجی که در زمینه مدیریت امنیت اطلاعات در ایران شعبه دارند، مشاوره کرده و در نهایت مشاوره از سوی شرکت برای آن سازمان می فرستند.

پیاده سازی به طور اساسی در دو سطح صورت می گیرد. در سطح اول که سطح کلی می باشد تمرکز روی پروسه های تجاری و امنیتی می باشد، به طوریکه فرهنگ امنیت اطلاعات به عنوان مفاهیم اصلی این سطح مورد بررسی قرار می گیرد و سعی می گردد رفتار و عملکرد کارکنان در سازمان ها اصلاح شده و معیارهای امنیتی در تمامی سطوح سازمانی تفهیم گردد. در سطح دوم، پیاده سازی فنی و با جامعیت بیشتر صورت می گیرد که با استفاده از استانداردهای بین المللی و سیستم ها و ابزارهای لازم صورت می گیرد. بعد از پیاده سازی پروسه های مدیریتی و تجاری و نیز پیاده سازی فنی و عملیاتی امنیت، سازمان تا حد قابل قبولی می تواند از پوشش مناسب مدیریت امنیت اطلاعات اطمینان پیدا نماید.

پدافند غیر عامل در سیستم عامل و مسیریاب ها

پدافند غیر عامل در طراحی سیستم عامل

پدافند غیر عامل در طراحی سیستم عامل

از فایل‌های اصلی حاوی اطلاعات مهم کاربری، مانند کلمه عبور باید حفاظت به عمل آورد و تنها کاربر ریشه به آن‌ها دسترسی داشته باشد.

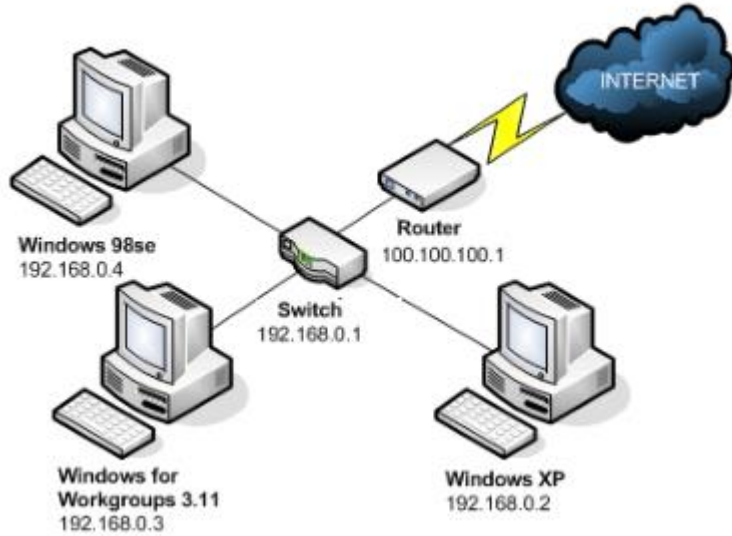
باید مکانیزم‌های کنترلی خاص در طراحی سامانه مدیریت فرایند، ایجاد و پیاده سازی گردد؛ به طوری که فرایندهای مخاطره آمیز مسدود و اطلاعات آن‌ها و کاربران اجرا کننده ثبت و گزارش شود. سرویس‌های غیر ضروری، هنگام ارائه محصول به کاربر نهایی باید غیرفعال باشند.

در دستگاه‌های ورودی/خروجی برای ایجاد مکانیزم‌های محافظتی باید برای دسترسی هر کاربر، رمز ورود تقاضا شده و متناسب با هر سطح دسترسی، امکانات معینی از سامانه در اختیار کاربر قرار گیرد.

سیستم عامل ملی باید دارای سطح قابل قبولی از امنیت ذاتی در برابر نرم‌افزارهای مخرب باشد، این نوع از امنیت بیشتر در سیستم عامل‌های چند کاربره مطرح است.

در طراحی سیستم عامل ملی باید امکانات و قابلیت‌های لازم جهت پشتیبانی از استانداردها و پروتکل‌های امن سازی سیستم عامل پیش بینی شود.

پدافند غیر عامل در حوزه مسیریاب

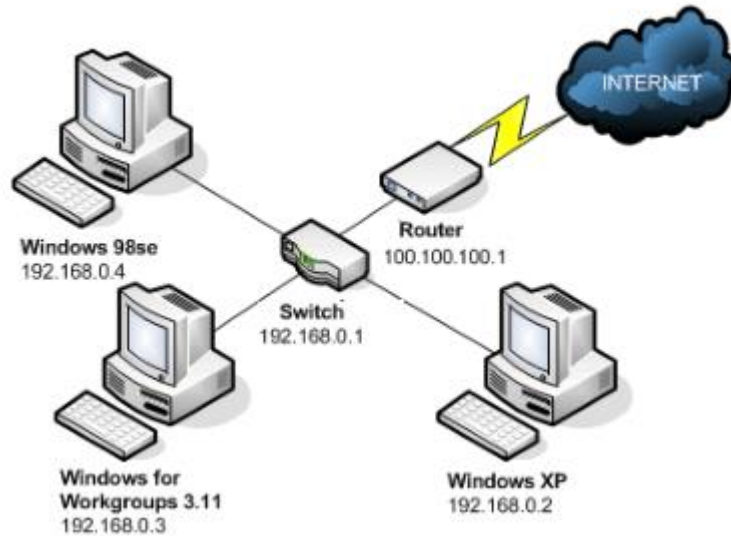

دامنه تاثیر حملات علیه مسیر یاب ها

- ◀ **ازدحام شبکه** : میزان بسیار زیاد حجم ترافیک از طریق یک قسمت خاص از شبکه ارسال می شود که قابلیت ارسال آن حجم را ندارد.
- ◀ **سیاه چاله** : میزان زیادی از ترافیک داده به صورت غیر ضروری از یک مسیریاب ارسال می شود و در نتیجه مسیریاب، بسیاری و گاهی همه بسته ها را حذف می کند.
- ◀ **دوتکه شدن** : یک قسمت از شبکه به صورت واقعی یا مجازی از کل شبکه جدا و غیر قابل دسترسی می شود.
- ◀ **فعال سازی شدید** : نرخ ارسال ترافیک در شبکه بسیار سریع (و غیر ضروری) تغییر پیدا می کند که منجر به ایجاد **اختلاف** زیاد در نرخ دریافت بسته ها می گردد. این امر باعث عدم کارکرد صحیح برخی عملیات شبکه نظیر برنامه های چند رسانه ای می شود.
- ◀ **ناپایداری** : پروتکل مسیریابی ناپایدار می شود به نحوی که همگرایی در عملیات مسیریابی صورت نمی گیرد.

پدافند غیر عامل در حوزه مسیریاب

برقراری امنیت در حوزه کاری مسیریاب در چهار لایه زیر باید دنبال شود:

۱- **فیزیکی:** داخلی ترین لایه نیازمند مصون سازی در یک مسیریاب، لایه فیزیکی است چرا که با داشتن دسترسی فیزیکی، یک نفوذگر می تواند کنترل کامل مسیریاب را در دست بگیرد. از این رو برای این لایه امنیتی، باید سیاست های مشخصی در نظر گرفته شود.

۲- **نرم افزار و پیکربندی ثابت:** مفاهیمی همچون نشانی واسطها، رمزهای عبور و کنترل دسترسی به پورت های پیکربندی، در این لایه مطرح می شوند و قابل دسترسی هستند

۳- **پیکربندی پویا:** این لایه شامل اطلاعاتی همچون جدول های مسیریابی و *ARP* و گزارشات است.

۴- **داده های عبوری و سرویس ها:** سیاست امنیت مربوط به این بخش شاید بزرگ ترین بخش از تدوین سیاست امنیتی مسیریاب باشد. در این لایه، تصمیم در خصوص آدرس ها و پروتکل هایی که مجوز عبور دارند، موضوع اصلی است.

پدافند غیر عامل در حوزه امنیت فیزیکی و کنترل دسترسی

- پدافند غیرعامل در حوزه امنیت فیزیکی و کنترل دسترسی به عواملی اشاره دارد که باعث افزایش امنیت فیزیکی سازمان می‌شوند، اما خود به تنهایی به عنوان یک عامل تهدیدی در نظر گرفته نمی‌شوند.
- این اصطلاح معمولاً برای تجهیزات و سیستم‌هایی مانند درها، قفل‌ها، دیوارهای ضد آتش، دوربین‌های مداربسته، نورپردازی، سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق، و دستگاه‌های کنترل دسترسی استفاده می‌شود.

مراحل دفاع در حوزه سایبری

۱- **جلوگیری**: عبارت است از شناسایی راه‌های نفوذ و حمله و مقابله با آن‌ها جهت افزایش ضریب امنیت، ایمنی و پایداری.

← طراحی امن و ایمن و پایدار سیستم‌ها

در صورتی که امنیت جزء معیارها و اصول طراحی سیستم‌ها قرار بگیرد، سیستم‌ها بسیار امن تر و ایمن تر و پایدارتر از قبل خواهند بود.

← متوقف نمودن حملات

از دیگر راه‌های جلوگیری از حملات، متوقف نمودن آن‌ها می‌باشد. این روش از طریق استفاده از تجهیزات پیشرفته امنیتی و وضع قوانین لازم، میسر است.

← خاموشی و تخصیص مجدد:

خاموش کردن و تخصیص‌دهی مجدد باید به صورت **بلادرنگ** و به سرعت انجام گیرد.

← **پشتیبانی**: نکته قابل توجه این است که باید همواره از اطلاعات جمع‌آوری شده، قبل از هر

حمله‌ای پشتیبانی کنیم.

تعریف مرکز داده

الف- با امنیت فیزیکی و الکترونیکی بالا، برخوردار از پهنای باند ارتباطی وسیع، متصل به شبکه‌های رایانه‌ای ملی و جهانی، با خدمات تمام وقت و در دسترس.

ب- دارای انواع تجهیزات سخت‌افزاری (رایانه‌ها، **مودم** ها و مسیریاب‌ها و سایر موارد) و نرم‌افزاری پیشرفته (پایگاه‌های داده، سرورها و سایر موارد) که از پشتیبانی و نگهداری حرفه‌ای و تمام وقت برخوردار است.

ج- با پشتیبانی و ارائه خدمات مرتبط با اطلاعات و داده‌ها از قبیل خدمات ذخیره، نگهداری و بازیابی داده‌ها، **ERP** ، **میزبانی خدمات اینترنتی** ، **میزبانی خدمات کاربردی** ، میزبانی برون سپاری خدمات و غیره برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی.

مکان مناسب جهت اتاق سرور

معمولاً اتاق سرور را در پایین‌ترین طبقه در نظر می‌گیرند و این مکان باید با کانال‌ها و رایزرهای ساختمان در ارتباط باشد. در صورتی که از این اتاق به اتاق‌های دیگر و همچنین به طبقات دیگر کانالی وجود نداشته باشد باید آن را ایجاد نمود.

بیانیه مأموریت پدافند غیرعامل در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات

- ◀ پدافند غیرعامل در حوزه فناوری اطلاعات، یکی از زیرمجموعه‌های پدافند غیرعامل کشور بوده و سهم عمده‌ای در راهبرد دفاعی کشور دارد.
- ◀ پدافند غیرعامل در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، پیشگیری و کاهش آسیب‌پذیری و پایداری زیرساخت‌های حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور در برابر تهدیدات را به دنبال خواهد داشت.
- ◀ پدافند غیرعامل در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات ضمن توسعه و ارتقای ظرفیت‌های دفاعی، با کاهش جدی آسیب‌پذیری‌های اساسی و افزایش توان بازدارندگی، ارتقای ظرفیت مدیریت کشور در شرایط بحران را دنبال نموده و تردید اساسی در اراده و میل تهاجمی دشمن ایجاد می‌نماید.

Center for Internet Security (CIS)

یک سازمان غیرانتفاعی که هدف آن کمک به مردم، مشاغل و دولت‌ها برای محافظت از خود در برابر تهدیدات سایبری است.

Center for Internet Security®
Creating Confidence in the Connected World™

CIS Hardened Images Support CIS WorkBench Sign In Alert Level: Guarded

COMPANY ▾ SOLUTIONS ▾ INSIGHTS ▾ JOIN CIS ▾

Creating Confidence in the Connected World™

At CIS®, we're harnessing the power of the global IT community to safeguard public and private organizations against cyber threats. Join us.

FEATURED

[Webinar] CIS SecureSuite Membership

Interested in resources to assist with implementation of CIS Controls and CIS Benchmarks? Learn more on May 14!

REGISTER →

OUR INDUSTRIES

Cybersecurity threats and solutions by industry

VIEW INDUSTRY LIST →

FROM THE BLOG 06.07.2024

CIS Benchmarks May 2024 Update

READ MORE →

World-Renowned Best Practices and Expert Communities

 CIS Controls®

Protect your organization from cyber-attacks with globally recognized CIS Controls, [learn more](#)

 CIS Benchmarks™

Safeguard IT systems against cyber threats with more than 100 configuration guidelines across [learn more](#)

 CIS SecureSuite®

Secure your organization with resources and tools designed to harness the power of CIS [learn more](#)

 MS-ISAC® **EI-ISAC®**

Access resources for threat prevention, protection, response, and recovery for U.S. State, Local, Tribal, and Territorial (SLTT) [learn more](#)

کنترل های Basic (کنترل ۱-۶)

کنترل های Foundational (کنترل ۷-۱۶)

کنترل های Organizational (کنترل ۱۷-۲۰)

کنترل ۱: موجودی و کنترل دارایی های سخت افزار

استفاده از ابزار Active
Discovery

استفاده از ابزار Passive
Discovery

استفاده از DHCP

موجودی دقیق از دارایی های
سخت افزار سازمان

ثبت آدرس شبکه، آدرس
سخت افزار و .. توسط سخت
افزار

آدرس دهی دارایی های
غیرمجاز

استفاده از پورت کنترل سطح
دسترسی

استفاده از گواهینامه های
امنیتی

کنترل ۲: موجودی و کنترل دارایی های نرم افزار

لیستی به روز از نرم افزار های مجاز سازمان

پشتیبانی نرم افزار توسط فروشنده

استفاده از ابزار لیست موجودی نرم افزارها

ردیابی نام، نسخه، تاریخ نصب همه نرم افزارهای مهم

ادغام دارایی های سخت افزار و نرم افزار

آدرس دهی نرم افزارهای غیرمجاز

استفاده از لیست سفید

تفکیک سیستم ها از نظر فیزیکی یا منطقی

کنترل ۳: مدیریت پیوسته آسیب پذیری ها

استفاده از ابزار اسکن آسیب
پذیری خودکار

استفاده از یک حساب
اختصاصی برای اسکن آسیب
پذیری ها

استفاده از ابزارهای به روز
رسانی خودکار

مقایسه نتایج حاصل از
اسکن های متوالی آسیب
پذیری ها

استفاده از فرایند رتبه بندی
ریسک

کنترل ۴: استفاده کنترل شده از مجوزهای دسترسی مدیریتی

فقط افراد مجاز دارای دسترسی
های بالا باشند

تغییر رمزهای عبور پیش فرض

استفاده از یک حساب
اختصاصی برای فعالیت های
سطح بالاتر

استفاده از رمزهای عبور
منحصربه فرد

استفاده از احراز هویت برای
دسترسی های اداری

استفاده از ایستگاه های کاری
اختصاصی برای کارهای اداری

دسترسی به ابزارهای اسکریپت
نویسی فقط به کاربرانی نیاز به
این قابلیت ها دارند

هشدار هنگام تغییر عضویت در
گروه اداری

هشدار هنگام ورود ناموفق به
حساب اداری

کنترل ۵: پیکربندی امن برای سخت افزارها، نرم افزارها بر روی دستگاه های موبایل، لپ تاپ ها و ایستگاه های کاری

پیکربندی ایمن برای همه سیستم عامل ها و نرم افزارهای مجاز

استفاده از تصاویر و الگوهای ایمن برای همه سیستم های سازمان

ذخیره تصاویر و الگوهای اصلی بر روی سرورهای پیکربندی شده

استفاده از ابزارهای مدیریت پیکربندی سیستم

تنظیم هشدارهنگام وقوع تغییرات غیرمجاز

کنترل 6: جمع آوری، پایش و تحلیل لاگ های سیستم

استفاده از سه منبع زمان
هماهنگ برای سرورها و
دستگاه های شبکه

فعال کردن لاگ های
سیستم در همه دستگاه
های شبکه

داشتن فضای کافی برای
ذخیره سازی لاگ ها

مدیریت ورود (log) در
سیستم مرکزی

استفاده از ابزارهای تحلیلی
log یا SIEM

مرور لاگ ها به طور منظم

تنظیم SIEM به طور
منظم

کنترل های Fundational

۷. محافظت از ایمیل و مرورگرهای وب

۸. دفاع در برابر بد افزارها

۹. محدود کردن و کنترل پورت های شبکه، پروتکل ها و سرویس ها

۱۰. قابلیت بازیابی اطلاعات

۱۱. پیکربندی امن برای ابزارهای شبکه ای

۱۲. دفاع مرزی

۱۳. حفاظت از اطلاعات

۱۴. دسترسی کنترل شده براساس نیاز به دانستن

۱۵. کاهش دسترسی بی سیم

۱۶. کنترل و نظارت بر حساب های کاربری

کنترل ۷: محافظت از ایمیل و مرورگرهای وب

استفاده از مرورگرهای دارای پشتیبانی	حذف یا غیرفعال کردن افزونه های غیرمجاز	فقط زبان های مجاز اسکریپت نویسی در مرورگر اجرا شوند
استفاده از فیلترهای URL مبتنی بر شبکه	مشترک شدن در سرویس دسته بندی URL	وارد کردن کلیه درخواست های URL از هریک از سیستم های سازمان
استفاده از DNS	استفاده از DMARC	بلاک کردن پیوست های ایمیل غیرضروری برای سازمان
	استفاده از Sandbox	

کنترل ۸: دفاع در برابر بدافزارها

استفاده از Anti-malware

به روز بودن Anti-malware

فعال کردن DEP و ASLR
سیستم عامل

اسکن ضد بدافزار از
Removable Media

اجرائشدن خودکار محتوای
Removable Media در
دستگاه ها

ارسال رویدادهای شناسایی
بدافزار به ابزارهای مدیریت ضد
بدافزار

فعال کردن DNS

کنترل ۹: محدود کردن و کنترل پورت های شبکه، پروتکل ها و سرویس ها

مرتبط کردن پورت های فعال و پروتکل ها به دارایی سخت افزار

فقط سرویس های تایید شده اجرا شوند

اسکن خودکار پورت ها برای شناسایی پورت غیرمجاز

استفاده از فایروال های مبتنی بر شبکه

مسدود کردن ترافیک های غیرمجازی که به سمت سرور می روند

کنترل ۱۰: قابلیت بازیابی اطلاعات

تهیه بکاپ به طور منظم از داده ها

بکاپ کامل از سیستم

آزمایش داده ها در Backup
Media

رمزگذاری نسخه های بکاپ

دارا بودن نسخه های بکاپ از یک
قسمت آفلاین

کنترل ۱۱: پیکربندی امن برای ابزارهای شبکه ای مانند فایروال ها، روترها و سویچ ها

اعمال استانداردهای
پیکربندی امنیتی برای همه
دستگاه های مجاز شبکه

مستند کردن قوانین
پیکربندی در یک سیستم
مدیریت پیکربندی

مقایسه پیکربندی امنیتی
شبکه با پیکربندی های
تایید شده

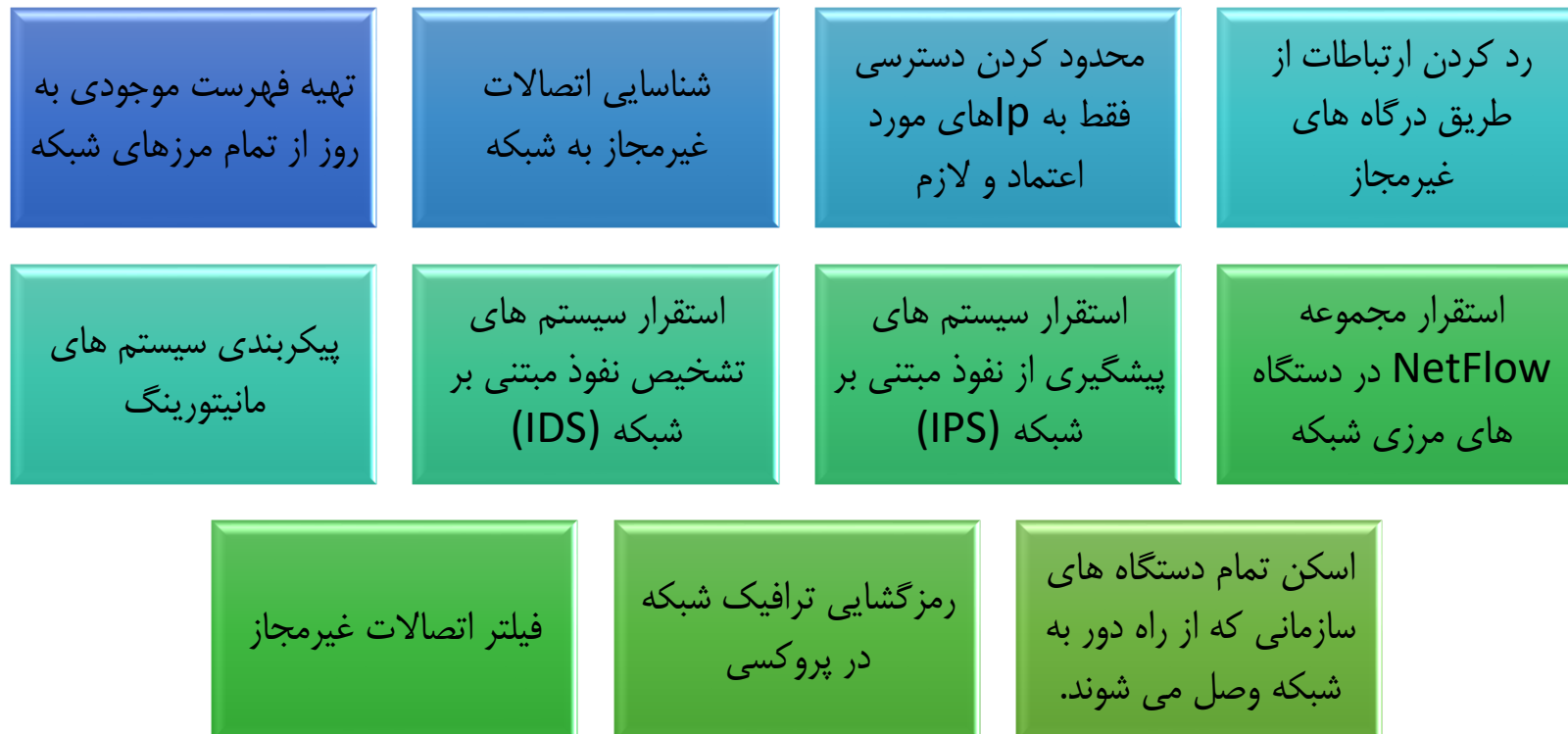
نصب آخرین نسخه از
بروزرسانی مربوط به امنیت

مدیریت دستگاه های شبکه
با احراز هویت و رمزگذاری

استفاده از یک دستگاه
اختصاصی برای وظایفی که
نیاز به دسترسی بالا دارند

مدیریت زیرساخت شبکه از
طریق یک شبکه اختصاصی

کنترل ۱۲: دفاع مرزی

کنترل ۱۳: حفاظت از اطلاعات

موجودی تمام اطلاعات حساس

حذف داده یا سیستم هایی که
مورد نیاز سازمان نیستند

مسدود کردن ترافیک غیرمجاز
شبکه

اجازه دسترسی فقط به فضای
ذخیره سازی ابری
مجاز (cloud storage)

نظارت و ردیابی هرگونه استفاده
غیرمجاز از رمزگذاری

استفاده از مکانیزم های
رمزگذاری تایید شده

مدیریت دستگاه های USB

ننوشتن داده ها در رسانه قابل
جابجایی خارجی (external
removable media)

رمزگذاری داده ها در دستگاه
های ذخیره سازی USB

کنترل ۱۴: دسترسی کنترل شده بر مبنای نیاز (ضرورت) به دانستن

قرار دادن اطلاعات حساس در شبکه های محلی مجزا

فعال کردن فایروال بین VLANها

غیرفعال کردن ارتباطات ایستگاه کاری به ایستگاه کاری دیگر

رمزگذاری تمام اطلاعات حساس

استفاده از ابزار Active Discovery

محافظت از اطلاعات ذخیره شده بر روی سیستم ها

استفاده از DLP برای کنترل دسترسی به داده ها

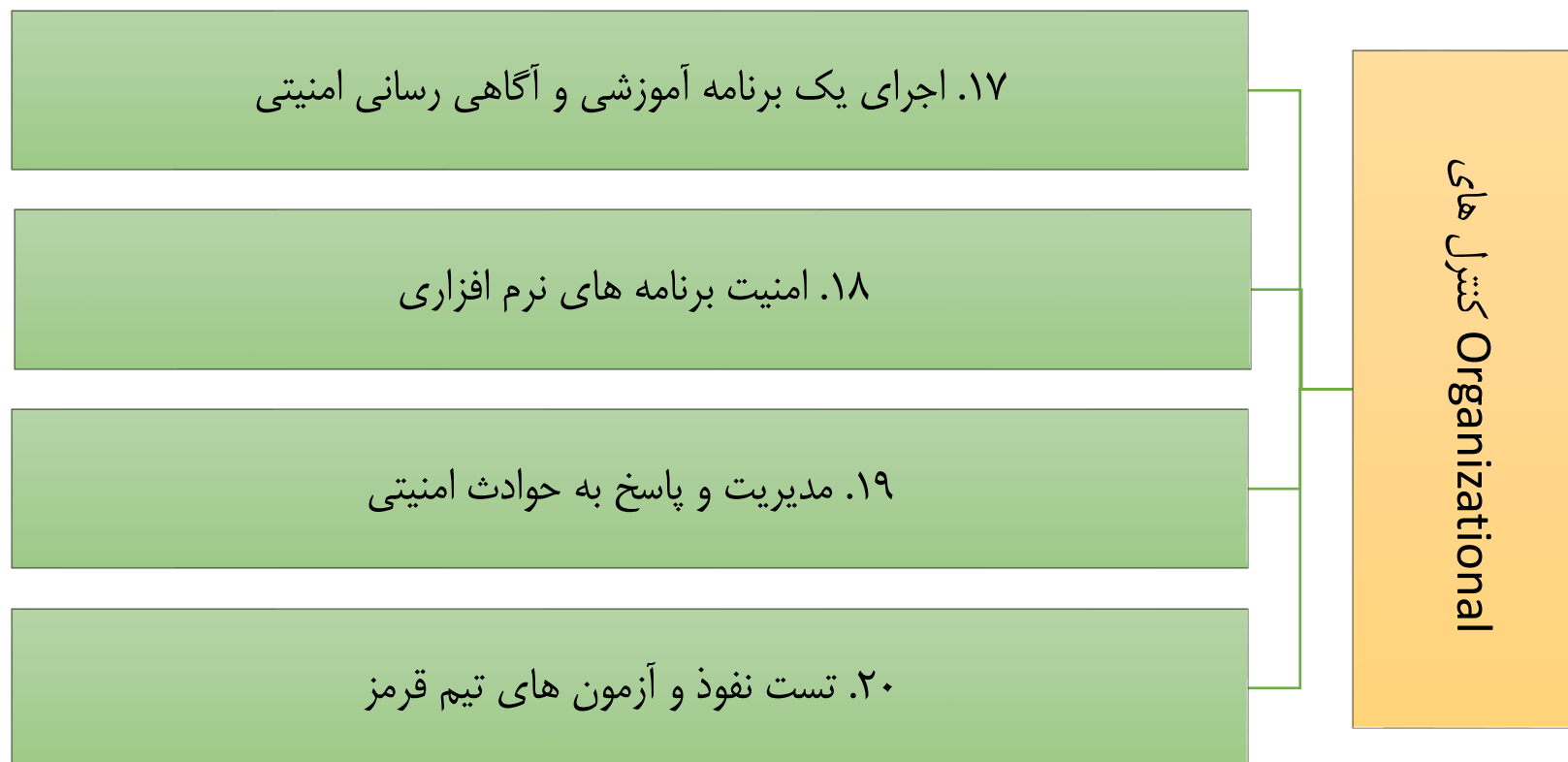
ثبت جزئیات دقیق برای دسترسی به داده های حساس یا تغییرات آن ها

کنترل ۱۵: کاهش دسترسی بیسیم

کنترل ۱۶: کنترل و نظارت بر حساب های کاربری

تهیه موجودی از سیستم های احراز هویت	پیگیری دسترسی برای همه حساب ها	مدیریت احراز هویت چندعاملی برای همه حساب های کاربری	رمز گذاری اطلاعات احراز هویت	انتقال نام های کاربری از طریق کانال های رمز گذاری شده بین شبکه ها
تهیه موجودی از حساب های سازمان یافته توسط سیستم احراز هویت	ایجاد یک فرایند خودکار برای لغو دسترسی به سیستم	غیرفعال کردن حساب های کاربری غیرمرتبط با مشاغل سازمان	غیرفعال شدن خودکار حساب های کاربری در صورت عدم فعالیت	نظارت بر تاریخ انقضاء همه حساب ها
	قفل شدن خودکار workstation sessions در صورت عدم فعالیت	نظارت تلاش برای دسترسی به حساب های کاربری مسدود شده	هشدار در صورت انحراف از لاگین نرمال در ورود به سیستم	

کنترل ۱۷: اجرای یک برنامه آموزشی و آگاهی رسانی امنیتی

ایجاد یک نقشه راه آموزش
با استفاده از تجزیه و
تحلیل شکاف مهارت ها

ارائه آموزش برای رفع
شکاف مهارت های
مشخص شده

ایجاد یک برنامه آگاهی از
امنیت برای همه کارکنان

به روز کردن برنامه آگاهی
از امنیت

آموزش به کارکنان درمورد
احراز هویت ایمن

آموزش به کارکنان در مورد
چگونگی شناسایی اشکال
مختلف مهندسی اجتماعی

آموزش به کارکنان در
خصوص ذخیره، انتقال و
ازبین بردن اطلاعات
حساس

آموزش به کارکنان در
زمینه علل غیر عمدی
افشای داده

آموزش به کارکنان در
خصوص شناسایی و
گزارش حوادث

کنترل ۱۸: امنیت برنامه های نرم افزاری

ایجاد روش های کدنویسی ایمن و متناسب با زبان های برنامه نویسی

بررسی های صریح خطا برای همه نرم افزارهای توسعه یافته داخلی

اطمینان از پشتیبانی نرم افزارهای خریداری شده برای سازمان توسط توسعه دهنده

استفاده از مولفه های به روز و قابل اعتماد برای نرم افزار توسعه یافته توسط سازمان

استفاده از الگوریتم های رمزگذاری استاندارد

آموزش پرسنل توسعه دهنده نرم افزار برای نوشتن کد امن

استفاده از ابزارهای تحلیل ایستا و پویا برای بررسی کدهای امن

ایجاد محیط های جداگانه برای سیستم های تولیدی و غیرتولیدی

نصب فایروال های برنامه وب

استفاده از الگوهای پیکربندی برای برنامه هایی که به پایگاه داده متصل اند

کنترل ۱۹: مدیریت و پاسخ به حوادث امنیتی

مشخص شدن نقش پرسنل و مراحل مدیریت حوادث توسط برنامه های نوشته شده برای پاسخگویی به حوادث

اختصاص یک سری وظایف برای پاسخگویی به حوادث

تعیین پرسنل مدیریتی برای پشتیبانی و رسیدگی به حوادث

تدوین استانداردهایی برای گزارش حوادث

انتشار اطلاعات مربوط به گزارش ناهنجاری برای اعضای تیم رسیدگی به حوادث

برنامه ریزی و انجام سناریو هایی برای نیروی کار درگیر در واکنش به حادثه

اولیت بندی حوادث براساس تاثیری که روی سازمان می گذارند

کنترل ۲۰: تست نفوذ و آزمون های تیم قرمز

ایجاد برنامه ای برای تست نفوذ که شامل حملات ترکیبی باشد

شناسایی آسیب پذیری ها با تست های نفوذ داخلی و خارجی

انجام تمرینات دوره ای تیم قرمز برای آزمایش آمادگی سازمان

تست های نفوذ شامل اطلاعات و مصنوعات محافظت نشده سیستم باشد

ایجاد بستر آزمایش برای عناصری که در هنگام تولید آزمایش نمی شوند

استفاده از ابزارهای اسکن آسیب پذیری و تست نفوذ

مستند کردن نتایج تست نفوذ با استفاده از استانداردها

کنترل هر حساب کاربری یا سیستمی که برای انجام تست نفوذ استفاده می شود